

Folketingets Ombudsmand
Gammeltorv 22
1457 København K

BREVKOPI

OPDATERING

64

Dato: 17 NOV. 2008
Kontor: Udlændingekontoret
J.nr.: 2007/4199-882
Sagsbeh.: LNL
Fil-navn: Brev til FOB

Den 6. maj 2008 afgav ombudsmanden rapport om sin inspektion af Asylcenter Avnstrup i november 2006. I rapporten har ombudsmanden rejst en række spørgsmål til Udlændingeservice og Integrationsministeriet, som søges besvaret i vedlagte notat.

Udlændingeservice har fremsendt sine bemærkninger i anledning af ombudsmandens spørgsmål til Integrationsministeriet. Bemærkningerne fra Udlændingeservice er indarbejdet i vedlagte notat.

Udlændingeservice har til brug for besvarelsen af anmodningen fra ombudsmanden indhentet bemærkninger fra Dansk Røde Kors, hvis bemærkninger også fremgår af notatet.

Ud over en række interne drøftelser, herunder også med Udlændingeservice, har Integrationsministeriet tillige haft drøftelser med såvel Dansk Røde Kors som Dansk Flygtningehjælp i anledning af problemstillingen vedrørende oversættelse af udlændingemyndighedernes afgørelser. Resultatet af drøftelserne fremgår af notatet.

Antallet af afgørelser i udlændingesager er ganske betydeligt, og der afsiges en lang række forskelligartede afgørelser hos udlændingemyndighederne. Alene på det asylretlige område, som er emnet for ombudsmandens rapport og vedlagte notat, træffes der afgørelser inden for seks områder, som igen kan underopdeles i forskellige afgørelsestyper. Integrationsministeriet og Udlændingeservice har derfor gjort sig mange overvejelser om, hvordan behovet for oversættelse af afgørelser bedst muligt kan imødekommes. På den baggrund hører Integrationsministeriet meget gerne, hvis ombudsmanden har yderligere bemærkninger til den påtænkte håndtering af sagerne.

Med venlig hilsen

Kim Lunding

NOTAT

Dato: 17. november 2008
Kontor: Udlændingekontoret
J.nr.: 2007/4199-882
Sagsbeh.: LNL
Fil-navn: Notat III

Notat med bemærkninger fra Udlændingesservice og Integrationsministeriet til Folketingets Ombudsmands rapport 6. maj 2008 om inspektion af Asylcenter Avnstrup

1. Indledning

Som led i dennes virksomhed foretog Folketingets Ombudsmand (F.O) den 16. november 2006 en inspektion af Asylcenter Avnstrup. Baggrunden for inspektionen var bl.a., at F.O. havde modtaget en række henvendelser om forholdene på centret, navnlig vedrørende spiseforholdene og de sundhedsmæssige forhold for børn. Formålet med inspektionen var at få et overordnet billede af forholdene på centret.

Den 6. maj 2008 afgav F.O. rapport om inspektionen. Rapporten indeholder en række beskrivelser af og bemærkninger til rammerne på centeret for primært beboelse, børn, undervisning og sundhedsbehandling.

Herudover beskriver rapporten, at F.O. umiddelbart efter inspektionen afholdt samtaler med 20 beboere fra asylcentret, hvorunder det bl.a. blev påpeget, at beboerne ikke mener, at de modtager tilstrækkelig hjælp fra Dansk Røde Kors' medarbejdere på centret til at få oversat de afgørelser, som de modtager fra udlændingemyndighederne. Ofte får beboerne alene oplyst konklusionen i afgørelsen uden angivelse af en eventuel klagevejledning.

F.O. har på den baggrund anmodet Udlændingesservice og Integrationsministeriet om bemærkninger til en række i rapporten opstillede spørgsmål. F.O. har anmodet Udlændingesservice om at fremsende sine bemærkninger via Integrationsministeriet.

Nedenfor følger en gengivelse af de spørgsmål, som F.O. har stillet i sin rapport, samt bemærkninger hertil fra Udlændingesservice og Integrationsministeriet.

Det bemærkes, at Udlændingesservice til brug for besvarelsen af en række spørgsmål vedrørende centerforholdene har anmodet Dansk Røde Kors om bemærkninger. Udlændingesservice har valgt at inddrage Dansk Røde Kors, eftersom Dansk Røde Kors driver langt de fleste asylcentre her i landet, ligesom F.O.'s rapport tager udgangspunkt i inspektion af et asylcenter, som drives af Dansk Røde Kors. Integrationsministeriets og Udlændingesservices generelle bemærkninger dækker dog driften af samtlige asylcentre her i landet.

2. Beboelse

2.1. Handicaptilgængelighed

F.O. har bedt om at få oplyst, om der – som følge af den manglende adgang til bl.a. lægeklinikken for kørestolsbrugere – er begrænsninger i sundhedstilbuddene til denne patientgruppe i forhold til de øvrige beboere i Asylcenter Avnstrup. F.O. ønsker også oplyst, hvilke mindre huse på området – ud over lægeklinikken – kørestolsbrugere ikke har adgang til, jf. rapportens side 18.

Bemærkninger

Dansk Røde Kors har oplyst, at sundhedstilbuddet er det samme for denne gruppe som for de øvrige beboere, og at sundhedstilbuddet er tilpasset den enkelte. Der er ansat en hjælper og en sygeplejerske, som har fokus på de personer, der bor på centret på grund af deres fysiske handicap. Det ekstra personale finansieres af Udlændingesservice.

Dansk Røde Kors har videre oplyst, at der er ekstra opmærksomhed på disse beboere, men at det samtidig tilstræbes, at deres hverdag ikke påvirkes i negativ retning i form af en sygeliggørelse af deres helbredssituation i øvrigt. Man forsøger derfor at støtte dem i deres ressourcer, således at de kan tage ansvaret for eget liv.

Dansk Røde Kors har oplyst, at der ikke er kørestolsadgang til to beboelsesbygninger (bygning 15 og 16) samt til børnehaven/klubben.

Udlændingesservice og Integrationsministeriet har ikke bemærkninger til det af Dansk Røde Kors oplyste.

3. Parkskolen

3.1. Antal elever, lærere, undervisning m.v.

Det blev i forbindelse med F.O.'s besøg i Asylcenter Avnstrup oplyst, at der var to elever, der fik eneundervisning - dog ikke i fuldt omfang - fordi de ikke trivedes i deres klasser, og at der fandt drøftelser sted for at finde en løsning på problemet. F.O. har bedt om at få oplyst, om der blev fundet en løsning, jf. rapportens side 37.

Bemærkninger

Dansk Røde Kors har over for Udlændingesservice oplyst, at det ene barn er tilbage i almindelig undervisning, og at det andet barn ikke længere opholder sig hos Dansk Røde Kors.

Udlændingesservice og Integrationsministeriet har ikke bemærkninger til det af Dansk Røde Kors oplyste.

3.2. Børn med særlige behov

F.O. har anmodet om oplysning om, i hvilket omfang børn i 2006 og 2007 havde behov for specialundervisning efter § 7 i bekendtgørelsen nr. 622 af 30. juni 2003 om undervisning og

aktivering m.v. af asylansøgere m.fl., herunder oplysning om i hvilket omfang specialundervisningen var affødt af en situation omfattet af bekendtgørelsens § 15, stk. 5. F.O. har også anmodet om oplysning om, i hvilket omfang disse børn modtog den nødvendige specialundervisning, og hvor de modtog den, jf. rapportens side 38.

Bemærkninger

Dansk Røde Kors har oplyst, at al undervisning i 2006/2007 foregik på Parkskolen - dette gælder også specialundervisningen. Dansk Røde Kors har desuden oplyst, at der fra august 2007 i højere grad blev udsøst børn til den almindelige folkeskole, og det betød, at specialindsatsen for de resterende elever på skolen blev intensiveret.

Udlændingesservice har forespurgt Dansk Røde Kors, om der i den nævnte periode har været børn i skolen, som modtog specialundervisning, herunder om undervisningen var omfattet af undervisningsbekendtgørelsens § 15, stk. 5.

Dansk Røde Kors har oplyst, at eftersom Parkskolen er lukket, og det dengang ansatte personale ikke længere er ansat i organisationen, er det ganske vanskeligt at besvare spørgsmålet. Dansk Røde Kors har imidlertid oplyst, at der fra perioden maj til december 2007 er identificeret ét barn, der havde behov for specialundervisning på grund af ordblindhed. Der blev iværksat specialundervisning på Parkskolen for den pågældende elev. Der er i samme periode identificeret ét barn, der fik iværksat særlige foranstaltninger, der formodentlig var begrundet i elevens adfærdsmæssige problemer. Situationen var imidlertid ikke omfattet af undervisningsbekendtgørelsens § 15, idet barnet fortsat blev undervist på Parkskolen, men som foranstaltning var forældrene til stede under undervisningen.

Udlændingesservice har alene til det af Dansk Røde Kors anførte bemærket, at oplysningerne – på baggrund af skolens lukning og vanskelighederne med at tilvejebringe disse – kan være behæftet med en vis usikkerhed, ligesom det ikke kan udelukkes, at der kan have været flere elever, der havde behov for specialundervisning i perioden end de af Dansk Røde Kors nævnte.

3.3. Hjemmeundervisning. Tilsyn

F.O. har bedt om at få oplyst, hvilke nærmere regler der danner grundlag for tilsynet med hjemmeundervisning.

Bemærkninger

Børn, der har søgt asyl i Danmark, er omfattet af undervisningspligten som nævnt i folkeskolelovens § 32, jf. lovbekendtgørelse nr. 1049 af 28. august 2007. Det fremgår af folkeskoleloven, at der kan foretages hjemmeundervisning af børn i medfør af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (friskoleloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 891 af 8. juli 2007.

Af friskoleloven fremgår det, at kommunalbestyrelsen skal underrettes, inden hjemmeundervisning påbegyndes, og at kommunalbestyrelsen skal foretage tilsyn.

Udlændingesservice har indgået aftale med de kommuner, der er værter for en asylskole, om at føre tilsyn med undervisningen i henhold til principperne i friskoleloven.

Udlændingesservice har i kontrakten med Dansk Røde Kors aftalt, at Dansk Røde Kors skal føre tilsyn med hjemmeunderviste børn.

Dansk Røde Kors har oplyst, at tilsynet foretages af skolelederen. Tilsynene gennemføres som samtaler med eleven, dennes forældre og underviseren. Såfremt skolelederen vurderer, at eleven ikke er i god udvikling, foretages yderligere tests.

Udlændingesservice er blevet opmærksom på, at tilsynet med de hjemmeunderviste fremover formentlig tillige bør ligge hos de respektive kommuner. Udlændingesservice vil undersøge dette nærmere, og - såfremt det findes hensigtsmæssigt - arbejde på en sådan løsning.

4. Lægekonsultationen

4.1. Retningslinjer for behandling af børnene

F.O. har anmodet om at modtage kopi af de retningslinjer for sundhedsbehandling af asylansøgerbørn, som omtales i retningslinjerne for sundhedsbehandling af voksne asylansøgere m.v., hvis de er udarbejdet. I modsat fald ønsker F.O. nærmere oplysning om, hvornår retningslinjerne forventes udarbejdet, jf. rapportens side 49.

Bemærkninger

Retningslinjer for sundhedsbehandling af børn er udarbejdet og vedlægges som bilag.

4.2. En børnepsykologisk undersøgelse af 6 asylbørn

F.O. har ved brev af 27. juni 2008 til Udlændingesservice fremsendt et brev af 21. juni 2008 fra læge Bente Rich vedlagt rapporten "En børnepsykologisk undersøgelse af 6 asylbørn", idet F.O. har anmodet om bemærkninger vedrørende henvisning af børn på Asylcenter Avnstrup til børnepsykiatriske undersøgelser. Efter anmodning fra F.O. inddrages bemærkningerne herved.

Bente Rich har i brevet oplyst, at børnene på Asylcenter Avnstrup ikke henvises til børnepsykiatriske undersøgelser. Dette står ifølge F.O. i modsætning til de oplysninger, der fremkom i forbindelse med inspektionen i 2006.

Bemærkninger

Udlændingesservice har til brug for besvarelsen anmodet Dansk Røde Kors om bemærkninger. Udlændingesservice modtog den 16. juli 2008 Dansk Røde Kors' bemærkninger til brevet og rapporten fra Bente Rich.

Dansk Røde Kors har bemærket, at de 6 undersøgte børn ifølge rapporten selv ikke er udvalgt repræsentativt for børn på asylcentre. Dansk Røde Kors er derfor af den opfattelse, at undersøgelserne på ingen måde er egnet til at danne baggrund for en vurdering af, om børn fra Asylcenter Avnstrup henvises til psykiater i fornødent omfang.

Dansk Røde Kors har endvidere oplyst, at organisationen ikke udarbejder statistik på børn henvist til de forskellige behandlinger/foranstaltninger.

På baggrund af oplysninger fra sundhedsklinikken i Avnstrup blev 5 børn henvist til børnepsykiater i 2007 og 2008.

Derudover er 22 børn henvist til undersøgelse og behandling hos psykolog i 2007 og 2008.

Børn henvises generelt til børnepsykiatrisk undersøgelse/behandling, i det omfang det fra lægelig eller psykologside anbefales.

Børn, der har symptomer på fysisk, psykisk eller social mistrivsel, drøftes efter aftale med deres forældre på et tværfagligt møde, hvor der deltager sundhedsplejerske, pædagoger og de lærere, som har daglig omgang med barnet. På mødet deltager desuden en psykolog og en socialrådgiver.

Når der henvises få børn til børnepsykiatrisk undersøgelse og behandling, skyldes det, at man ud fra en individuel vurdering finder, at den behandling og de foranstaltninger, der skal iværksættes, i mange tilfælde har anden karakter.

Der kan være tale om behandling hos psykolog, speciallæge, specialundervisning i eller udenfor Dansk Røde Kors' skoler, støtte i hjemmet eller legestuen. Som det fremgår af F.O.'s rapport, inddrages kommunerne i en lang række af de sager, der omhandler børn.

Herudover giver brevet fra Bente Rich ikke Dansk Røde Kors anledning til yderligere kommentarer.

Bemærkninger:

Udlændingesservice og Integrationsministeriet har ikke bemærkninger til det af Dansk Røde Kors oplyste. Udlændingesservice kan imidlertid supplerende oplyse, at asylansøgerbørn tilbydes samme behandling som danske børn. Dette gælder også behandling hos børnepsykolog eller -psykiater.

Der henvises generelt til de af Udlændingesservice udarbejdede Retningslinier for sundhedsbehandling af asylansøgerbørn mv. af 20. december 2006. Heraf fremgår, at operatørerne umiddelbart kan tildele asylansøgerbørn 3 konsultationer hos en børnepsykolog eller børnepsykiater. Disse konsultationer finansieres af operatørerne. Konsultationerne kan tildeles, hvis der er foretaget en lægelig vurdering af, at behandlingen er nødvendig.

Ved yderligere behov for behandling skal Udlændingesservice søges herom. Ansøgningen skal være vedlagt dokumentation for, at de første 3 konsultationer er afholdt samt en begrundelse for det fortsatte behandlingsbehov.

Udlændingesservice har i øvrigt bemærket, at 5 af de 6 børn i undersøgelsen blev identificeret af Dansk Røde Kors. Efter omtalen i medierne i efteråret har Ankestyrelsen undersøgt de

konkrete sager, og det er Ankestyrelsens generelle indtryk, at både kommuner og Dansk Røde Kors har været opmærksomme på børnene, og at den rigtige hjælp er givet.

5. Flytning mellem centrene

F.O. har noteret sig, at Udlændingesservice har mulighed for at træffe beslutning om indkvartering på en anden type center end det, der umiddelbart vil følge af den aktuelle indplacering i de forskellige asylfaser.

F.O. har bedt om nærmere oplysning om, hvor alvorlige sygdomme (somatiske og psykiske) der skal være tale om, før der efter praksis er mulighed for flyttestop. F.O. har herved spurgt, om det er den samme praksis, som danner grundlag for flyttepåbudssagerne efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, der anvendes i disse tilfælde. F.O. har ligeledes bedt om at få oplyst, om Udlændingesservice får kendskab til ansøgere, for hvem et flyttestop kan være relevant og hensigtsmæssigt, på anden måde end ved at modtage indstilling herom fra Dansk Røde Kors.

Endvidere har F.O. anmodet om at få oplyst, om Udlændingesservice og ministeriet vejleder asylansøgere om denne mulighed for flyttestop og i bekræftende fald i hvilke situationer. Endelig har F.O. bedt om oplysning om, hvorvidt der kan sættes en spærre på grundlag af andre oplysninger end sundhedsmæssige.

Bemærkninger

Anmodninger om flyttestop formidles typisk af operatørerne, men anmodningerne kan tillige komme fra den enkelte ansøger selv eller dennes partsrepræsentant. Anmodningerne kan fremkomme på et hvilket som helst tidspunkt under en persons indkvartering, men det er ofte i forbindelse med planlægning af en konkret flytning, at sådanne henvendelser modtages. Efter samråd med beboerne indstiller Dansk Røde Kors til Udlændingesservice, at flyttestopet gennemføres.

Udlændingesservice kan vælge at lade en person blive boende på et center af flere forskellige årsager. De typiske årsager er imidlertid en igangværende behandling på et nærliggende hospital, at familiens børn er optaget i den lokale folkeskole, eller at der er herboende familie i nærheden af den pågældendes nuværende center.

Det er således ikke nødvendigvis graden af den pågældendes sygdom, der afgør, at en person ikke kan flyttes til et andet center, men det forhold, at der er en behandling i gang, som består af en række behandlinger på det samme behandlingssted, som det ikke er hensigtsmæssigt at lade fortsætte på et andet behandlingssted. Et flyttestop på baggrund af igangværende behandling kan således også have midlertidig karakter, indtil behandlingen er tilendebragt.

Det blev oplyst under inspektionen, at Udlændingesservice har et it-baseret indkvarteringsystem (ISYS). I dette system kan Udlændingesservice sætte en spærre og derved give en person medicinsk flyttestop. Der foretages spærring, hvis en person er i et sundhedsmæssigt behandlingsforløb, og en flytning derfor er uhensigtsmæssig, f.eks. i forbindelse med gravid-

tet eller sygdom, som f.eks. tuberkulose. Et medicinsk flyttestop sker altid i samarbejde med den enkelte ansøger.

Dansk Røde Kors har den 19. december 2007 oplyst, at Dansk Røde Kors i forbindelse med sundhedsbehandling orienterer om muligheden for flyttestop, når det er aktuelt. Det sker særligt i forbindelse med forestående fødsler, smitsomme sygdomme eller igangværende udredninger, der må antages at blive forsinkede.

Udlændingesservice underviser nyankomne asylansøgere på asylansøgerkurset i Center Sandholm. Udlændingesservice orienterer i den forbindelse om, at det er Udlændingesservice, der beslutter, hvor de pågældende skal bo. Udlændingesservice orienterer imidlertid også om, at såfremt de pågældende har særlige ønsker til, hvilket center de skal bo på, vil Udlændingesservice – i det omfang det er muligt – tage hensyn hertil. Der vejledes ikke om flyttestop som begreb, idet dette er den rent tekniske håndtering i disse sager, idet en person markeres med et "flyttestop" i indkvarteringsssystemet for at undgå, at en person, der skal blive boende på centret, alligevel flyttes.

Rådgivning af asylansøgere er endvidere omfattet af ministeriets resultatkontrakt med Dansk Flygtningehjælp. Dansk Flygtningehjælp vil således kunne være asylansøgerne behjælpelig med rådgivning og støtte, for så vidt angår reglerne om flytning mellem centrene. Dansk Flygtningehjælp rådgiver således asylansøgere i alle faser af asylsagsbehandlingen – såvel ved generelle som ved individuelle rådgivninger. Integrationsministeriet yder ikke herudover særskilt vejledning om reglerne vedrørende flytning mellem centrene.

Udlændingesservice kan i højere grad imødekomme ønsker vedrørende indkvarteringen for personer, der ikke er meddelt flyttestop, end i sager, hvor der er meddelt flyttestop, hvor det er udgangspunktet, at personer, der f.eks. ikke medvirker til deres udsendelse, skal indkvarteres på et udsendelsescenter.

6. Oversættelse af afgørelser

F.O. har anført, at han har forstået den gældende praksis således, at Udlændingesservice foranstalter en oversættelse af et afslag på asyl, og at Flygtningenævnet enten på stedet – og ved hjælp af tolk – afsiger nævnets afgørelse om asyl eller anmoder politiet om at forkynde afgørelsen, igen ved hjælp af tolk.

F.O. har endvidere anført, at problematikken om oversættelse umiddelbart synes at knytte sig til de øvrige afgørelser, som ansøgerne kan modtage. Der kan være tale om afgørelser efter udlændingelovens § 42 a, stk. 10, om kostpenge, og udlændingelovens § 42 a, stk. 7, om flyttestop. Herudover vil der formentlig også kunne være tale om afgørelser om opholdstilladelse på andet grundlag end asyl.

F.O. har anmodet om en udtalelse om, hvorvidt der påhviler Udlændingesservice og Integrationsministeriet en retlig forpligtelse til at lade afgørelser oversætte og i bekræftende fald, hvorledes denne forpligtelse efterkommes, jf. rapportens side 63-64.

Bemærkninger

Integrationsministeriet og Udlændingesservice har noteret sig, at F.O. på Asylcenter Avnstrup har konstateret et behov blandt beboerne for at få oversat de afgørelser, som de modtager fra udlændingemyndighederne. Særligt er det påpeget, at beboerne mangler oplysning om eventuel klageadgang.

Ministeriet og Udlændingesservice finder endvidere, at der påhviler udlændingemyndighederne en retlig forpligtelse til at imødekomme de behov, som beboerne har påpeget. Det må således lægges til grund at udlændingemyndighederne er forpligtede til at sikre, at modtagerne af myndighedernes afgørelser forstår indholdet af afgørelserne, herunder mulighederne for påklage.

Integrationsministeriet og Udlændingesservice har på den baggrund gjort sig en række overvejelser om, hvorledes dette behov kan imødekommes bedst muligt med de rammer, som udlændingemyndighederne umiddelbart har mulighed for at agere indenfor.

Integrationsministeriet og Udlændingesservice har således gennemgået de sagsområder, der er relevante for gruppen af asylansøgere i Danmark og har i en række tilfælde fundet anledning til umiddelbart at gennemføre visse forbedringer med henblik på at imødekomme de behov, som en række asylansøgere på Asylcenter Avnstrup har. Disse overvejelser og påtænkte tiltag er søgt opsummeret i det følgende, hvor der først knyttes nogle generelle bemærkninger til grundlaget for overvejelserne, og herefter gennemgås typetilfældene på de konkrete sagsområder, der anses for relevante i denne sammenhæng.

6.1. Generelle bemærkninger vedrørende overvejelserne om oversættelse af udlændingemyndighedernes afgørelser

Integrationsministeriet og Udlændingesservice har i sine overvejelser taget udgangspunkt i vejledningen til forvaltningsloven, hvoraf det fremgår, at det må antages at følge af bestemmelsen i forvaltningslovens § 7, stk. 1, om vejledningspligten og den almindelige forvaltningsretlige grundsætning om forvaltningens undersøgelsespligt, at forvaltningsmyndighederne i almindelighed må sikre sig, at de er i stand til at forstå og blive forstået af udlændinge, der retter henvendelse til myndighederne om sager, der skal tages under behandling af myndighederne, jf. vejledningens pkt. 32 ff.

Det bemærkes endvidere, at Udlændingemyndighederne er opmærksomme på, at Den nordiske sprogkonvention, som Danmark har tiltrådt, ligeledes antages at gælde i forbindelse med behandlingen af sager, der vedrører andre udenlandske statsborgere. Efter artikel 3 i konventionen bør myndighederne selv afholde nødvendige udgifter til omkostninger til tolk og oversættelse i de sager, som skal tages under behandling, og som er omfattet af konventionen – det vil sige afgørelsessager.

Udlændingemyndighederne har ligeledes inddraget i sine overvejelser, at det fremgår af forvaltningslovens §§ 22-24, at forvaltningsakter – under visse betingelser – skal ledsages af en begrundelse. Herudover følger det af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger, at

en part skal underrettes om en afgørelse for at kunne rette sig efter den. Der kan dermed være grund til at være særlig opmærksom på kravene til oversættelse i tilfælde, hvor forvaltningsakten indeholder et påbud eller forbud.

Integrationsministeriet og Udlændingesservice er således opmærksomme på, at der i udlændingesager kan være grund til at være særlig opmærksom på kravene til oversættelse, eftersom udlændingemyndighedernes afgørelser som oftest indeholder et påbud.

Ministeriet og Udlændingesservice har imidlertid fundet anledning til at inddrage en række yderligere omstændigheder i sine overvejelser om udstrækningen af udlændingemyndighedernes retlige forpligtelse i forbindelse med oversættelse af afgørelser til asylansøgere i Danmark.

Det er således inddraget i overvejelserne, at F.O. den 26. februar 2002 i forbindelse med en konkret familiesammenføringssag, jf. F.O.'s j. nr. 2001-2576-643, tilkendegav over for Integrationsministeriet, at F.O. var af den opfattelse, at der generelt i sager, hvor ministeriet meddeler afslag på opholdstilladelse, bør tages hensyn til afgørelsens adressats eventuelle manglende dansk kundskaber.

F.O. var således af den opfattelse, at ministeriet – såfremt der i konkrete sager er grundlag for at antage, at en afgørelses adressat ikke behersker dansk – i afgørelsen bør anføre en på engelsk affattet standardtekst, der kort beskriver afgørelsens resultat, samt hvordan afgørelsens adressat ved henvendelse til ministeriet eller en dansk repræsentation i hjemlandet eller et tredjeland kan blive gjort bekendt med afgørelsens fulde indhold.

F.O. har i den forbindelse tilkendegivet, at det således ikke bør kræves, at ministeriet anfører en oversættelse af afgørelsens fulde indhold eller et resumé heraf.

Det er tillige indgået i overvejelserne, at behovet for oversættelse skal vurderes i lyset af, om der i sagerne indgår repræsentanter i form af advokater eller andre, der kan hjælpe ansøgeren med at forstå udlændingemyndighedernes afgørelser.

Endvidere er det i nogen grad indgået i overvejelserne, hvorvidt der er tale om en ansøger, der allerede har haft opholdstilladelse i Danmark i en periode, og dermed er tilbudt danskundervisning, er tilknyttet en kommune og en sagsbehandler i kommunen, og har haft mulighed for at etablere et netværk her i landet.

Herudover er det indgået i overvejelserne, at Integrationsministeriet og Udlændingesservice har sikret, at asylansøgerne generelt har mulighed for at søge bistand hos andre uafhængige organisationer. Asylansøgerne har således mulighed for at henvende sig til såvel Dansk Røde Kors og – hvilket er særligt relevant i denne kontekst – til Dansk Flygtningehjælp for at få hjælp til bl.a. forståelse af udlændingemyndighedernes afgørelser.

Det skal i denne sammenhæng anføres, at det fremgår af Udlændingesservices kontrakt med Dansk Røde Kors, at Dansk Røde Kors er forpligtet til at stille professionel tolkebistand til rådighed for beboerne i det omfang, det er nødvendigt for at sikre, at beboerne forstår om-

fanget af deres rettigheder og pligter i indkvarteringsystemet. Dansk Røde Kors er ligeledes forpligtet til at stille professionel tolkebistand til rådighed, hvor det er en forudsætning for, at beboerne kan modtage ydelser, som Dansk Røde Kors er forpligtet til at levere i henhold til kontrakten.

Det bemærkes endvidere, at Dansk Flygtningehjælp på grundlag af en resultatkontrakt med Integrationsministeriet modtager midler til rådgivning af asylansøgere. Flygtningehjælpen har i de seneste år fokuseret mere og mere på individuel rådgivning, hvorunder der ligeledes ydes en vis tolkebistand. Dansk Flygtningehjælp tilbyder således konkret rådgivning på asyl-centrene. Det foregår ved, at Dansk Flygtningehjælp har aftalt en rådgivning med centret, som ved opslag og/eller individuelle henvendelser er formidlet til asylansøgerne. Rådgivningen er som oftest tilrettelagt sådan, at der er flere tolke til stede. Den juridiske sagsbehandling er som regel til stede på centret det meste af en arbejdsdag. Den individuelle rådgivning indebærer endvidere typisk opfølgende opgaver i form af kontakt til myndigheder og advokater og tilbagemeldinger til asylansøgeren.

Flygtningehjælpen tilbyder derudover også rådgivning af frihedsberøvede i Kriminalforsorgens institution Ellebæk, en ugentlig åben rådgivning på Flygtningehjælpens hovedkontor i København, daglig telefonisk rådgivning og besvarelse af skriftlige henvendelser, herunder e-mail-rådgivning via rådgivningsadressen "Advice".

6.2. Behovet for ændret praksis i relevante typetilfælde

6.2.1. Asylsager

Som det også er nævnt i F.O.'s rapport, er der ved førstegangsafslag allerede i dag en helt fast procedure for oversættelse af afgørelser – enten skriftligt eller ved forkyndelse ved brug af tolk. Afslag anses automatisk til Flygtningenævnet, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 2.

Førstegangstilladelser meddeles på dansk. Afgørelsen indebærer, at sagens person overgives til integration i en kommune, som kan være udlændingen behjælpelig med at forstå indholdet og konsekvenserne af afgørelsen.

Der er således ikke behov for yderligere tiltag, for så vidt angår disse afgørelsestyper.

Flygtningenævnets afgørelser forkyndes og oversættes ved hjælp af tolk i forbindelse med nævnsmødet. Er asylansøgeren ikke til stede under nævnets behandling af sagen, forkyndes afgørelser af politiet ved hjælp af tolk. I disse tilfælde ses der således ikke behov for yderligere tiltag.

For så vidt angår afgørelse af anmodninger om genoptagelse af asylsager i Flygtningenævnet, finder der imidlertid i dag ingen oversættelse sted. Flygtningenævnet finder, at der på dette område er behov for forbedring. Flygtningenævnet finder sig ikke forpligtet til at foranstalte en egentlig oversættelse af afgørelsen, bl.a. henset til at der er tale om en genoptagelsessag. Ansøgerens mulighed for at forstå, hvad Flygtningenævnets afgørelse vedrører, er dog efter den gældende praksis efter Flygtningenævnets opfattelse ikke tilstrækkeligt sikret.

Det er således ministeriets hensigt at udforme en kort standardskrivelse på 10 hovedsprog, der kort beskriver afgørelsens resultat samt vejleder om muligheden for at rette henvendelse til Flygtningenævnets Sekretariat. Det bemærkes dog, at der ved henvendelse til sekretariatet som udgangspunkt alene er mulighed for at få yderligere oplysning og vejledning på dansk eller engelsk.

For så vidt angår afslag på genoptagelse af sager, der er behandlet i åbenbart grundløst-proceduren, og som dermed ikke forelægges for Flygtningenævnet, forkyndes afslaget af politiet ved hjælp af tolk.

6.2.2. Humanitær opholdstilladelse

I sager om humanitær opholdstilladelse er der – for så vidt angår førstegangsafslag og afslag på genoptagelse – udformet standardbreve på 30 sprog, som kan vedlægges den dansksprogede afgørelse. Standardbrevet indeholder en kort beskrivelse af afgørelsens resultat, ligesom der vejledes om muligheden for at rette henvendelse til Integrationsministeriet. Det bemærkes, at afslag på ansøgninger om humanitær opholdstilladelse ikke kan påklages. Der vurderes på den baggrund ikke at være yderligere behov for oversættelse af disse typer af afgørelser. Det bemærkes dog, at der ved henvendelse til ministeriet som udgangspunkt alene er mulighed for at få yderligere oplysning og vejledning på dansk eller engelsk.

Ved begunstigende afgørelser om humanitær opholdstilladelse findes der i dag ingen oversættelse. Afgørelsen indebærer, at sagens person overgives til integration i en kommune, som kan være udlændingen behjælpelig med at forstå indholdet og konsekvenserne af afgørelsen. Ministeriet finder det således ikke nødvendigt at foranstalte oversættelse af disse begunstigende afgørelser.

Ved afslag på forlængelse af humanitær opholdstilladelse gives der i dag ingen oversættelse, formentlig fordi der er tale om afgørelser til personer, der har haft en opholdstilladelse her i landet. Ministeriet finder sig ikke forpligtet til at foranstalte en egentlig oversættelse af afgørelsen, bl.a. henset til at der er tale om sager vedrørende personer, der allerede har opholdt sig her i landet i en vis periode, hvorunder de bl.a. er blevet tilbudt danskundervisning. Ansøgerens mulighed for at forstå, hvilken – ganske indgribende – betydning ministeriets afgørelse har, er dog efter den gældende praksis efter Integrationsministeriets opfattelse ikke tilstrækkeligt sikret.

Ministeriet vil derfor foranstalte, at der udformes et standardbrev, der kort beskriver afgørelsens resultat samt vejleder om muligheden for at rette henvendelse til ministeriet. Standardbrevet vil i første omgang alene blive oversat til ti hovedsprog, eftersom der kun er et ganske begrænset antal sager af denne karakter. I 2007 behandlede ministeriet således alene 9 sager, hvor der blev meddelt afslag på forlængelse af humanitær opholdstilladelse.

6.2.3. Andre asylrelaterede opholdstilladelser

Udlændingemyndighederne træffer endvidere en række afgørelser i sager, hvor der er ansøgt om andre såkaldte asylrelaterede opholdstilladelser, jf. udlændingelovens § 9 c, hvorefter der kan meddeles opholdstilladelse til asylansøgere efter ganske særlige grunde, til udsendeshindrede asylansøgere og til uledsagede mindreårige asylansøgere. Afgørelser vedrørende opholdstilladelse på den baggrund meddeles i begge instanser på dansk.

I disse sager er ansøgeren i en del tilfælde repræsenteret ved advokat og – for så vidt angår de uledsagede mindreårige asylansøgere – en personlig repræsentant. I de tilfælde, hvor ansøgeren er behørigt repræsenteret, er det Integrationsministeriets og Udlændingeneservices opfattelse, at udlændingemyndighederne ikke er forpligtede til at iværksætte oversættelse.

Særligt for så vidt angår uledsagede mindreårige asylansøgere bemærkes, at afslag i første instans på opholdstilladelse som uledsaget mindreårig asylansøger forkyndes for ansøgeren ved hjælp af tolk. Det sker uanset, at den mindreårige altid vil have fået udpeget en personlig repræsentant.

I den udstrækning de pågældende ikke er repræsenteret ved en advokat, vil udlændingemyndighederne udarbejde en kort standardtekst på en række hovedsprog, der kort beskriver afgørelsens resultat samt vejleder om muligheden for at rette personlig eller telefonisk henvendelse til Udlændingeneservice henholdsvis Integrationsministeriet. For så vidt angår afgørelser fra Udlændingeneservice, vil standardteksten endvidere indeholde vejledning om klageadgang til Integrationsministeriet.

Såfremt en asylansøger har ansøgt om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c på baggrund af tilknytning til herboende familie, vil det dog være retningslinjerne for oversættelse af afgørelser vedrørende familiesammenføring, der vil gælde. Det vil sige, at der i afgørelsen indsættes en standardtekst på engelsk, der kort beskriver afgørelsens resultat, samt muligheden for at rette henvendelse til Udlændingeneservice henholdsvis Integrationsministeriet for nærmere vejledning. For så vidt angår afgørelser fra Udlændingeneservice, vil standardteksten også for disse afgørelses vedkommende endvidere indeholde vejledning om klageadgang til Integrationsministeriet. I afgørelser af denne karakter har asylansøgeren således herboende familie, der kan bistå den pågældende.

6.2.4. Forsørgelsesområdet

På forsørgelsesområdet, jf. udlændingelovens §§ 42 a – 42 i, finder der allerede i dag i sager vedrørende flyttepåbud forkyndelse af styrelsens afgørelse sted ved politiets foranstaltning via tolk.

I sager vedrørende kostpengespørgsmål, sundhedssager/sociale foranstaltninger, ansøgninger om privat indkvartering, forsørgelsessager, klager vedrørende indkvarteringsforhold, erstatningssager m.v. meddeles såvel Udlændingeneservices som Integrationsministeriets afgørelser på dansk.

Det bemærkes særligt for så vidt angår forsørgelsesområdet, at Dansk Røde Kors allerede i dag i en vid udstrækning lader sig involvere i denne type af sager, eftersom der ikke er tale om sager, der vedrører asylansørgernes opholdsgrundlag. Det er således Dansk Røde Kors, der på vegne af en udlænding f.eks. ansøger om betaling af udgifter til sundhedsbehandling eller iværksættelse af sociale foranstaltninger. Udlændingesservices afgørelse sendes til Dansk Røde Kors, der formidler svaret til udlændingen.

Under hensyn til muligheden for at søge bistand hos Dansk Røde Kors og tillige hos Dansk Flygtningehjælp finder Integrationsministeriet og Udlændingesservice ikke behov for tiltag på området for forsørgelsessager. Udlændingesservice vil dog som hidtil konkret tage stilling til behovet for oversættelse, såfremt det findes formålstjenligt i den enkelte sag.

6.2.5. Motivationsfremmende foranstaltninger

Afgørelser om kostpengeordningen meddeles i første instans på dansk ledsaget af en pjeces om ordningen oversat til en række hovedsprog. Pjecen indeholder vejledning om muligheden for at indgive klage til Integrationsministeriet. Endvidere vejleder politiet om ordningen i forbindelse med udrejsekontrol af de pågældende ved hjælp af tolk.

Klagesager hos Integrationsministeriet oversættes ikke. Integrationsministeriet finder dog behov for en forbedring af formidlingen af denne type af afgørelser fra ministeriet, og vil derfor udarbejde en kort standardtekst på en række hovedsprog, der kort beskriver afgørelsens resultat samt vejleder om muligheden for at rette henvendelse til Integrationsministeriet. Det bemærkes også i denne sammenhæng, at ansøgerne også i disse tilfælde har mulighed for at rette henvendelse til Dansk Flygtningehjælp.

Afgørelser om iværksættelse af flyttepåbud forkyndes som tidligere nævnt af politiet under anvendelse af tolk.

6.2.6. Afgørelser efter Dublinforordningen

Afgørelser fra Udlændingesservice efter Dublin-forordningen meddeles ved standardbreve, der er oversat til 20 sprog. Standardbrevene indeholder vejledning om klageadgang til Integrationsministeriet. Er ansøgeren analfabet, forkyndes Udlændingesservices afgørelse af politiet via tolk.

Klagesager hos Integrationsministeriet oversættes ikke. Integrationsministeriet finder dog også for så vidt angår afgørelser efter Dublinforordningen behov for en forbedring af formidlingen af denne type af afgørelser fra ministeriet. Der vil derfor også for så vidt angår denne sagstype blive udarbejdet en kort standardtekst på en række hovedsprog, der kort beskriver afgørelsens resultat samt vejleder om muligheden for at rette henvendelse til Integrationsministeriet. Der er herudover også mulighed for i denne sammenhæng at rette henvendelse til Dansk Flygtningehjælp.

6.3. Andre tiltag til forbedring af praksis

Ministeriet og Udlændingesservice har fundet det hensigtsmæssigt at overveje yderligere inddragelse af de uafhængige aktører, der allerede opererer på asylområdet, med henblik på en forbedring af formidlingen af udlændingemyndighedernes afgørelser.

Asylansøgenes behov vurderes efter Integrationsministeriets og Udlændingesservices opfattelse ikke nødvendigvis bedst opfyldt ved ordrette oversættelser af de afgørelser, som de modtager fra udlændingemyndighederne. En oversat skriftlig afgørelse gør det således ikke nødvendigvis klart for asylansøgeren, hvilke implikationer afgørelsen har, og hvilke muligheder den pågældende så efterfølgende har. Dette er i særlig grad tilfældet, når der er tale om gruppen af analfabeter og personer med kort skolegang bag sig, som udgør en ganske stor del af asylansøgere i Danmark.

Integrationsministeriet og Udlændingesservice har på den baggrund og på baggrund af F.O.'s rapport haft drøftelser med Dansk Røde Kors vedrørende udstrækningen af den forpligtelse, som Dansk Røde Kors ifølge sin resultatkontrakt med Udlændingesservice har.

Dansk Røde Kors har imidlertid fastholdt, at organisationen i videst muligt omfang ikke ønsker at blive involveret i asylansøgenes opholdssager. Dansk Røde Kors frygter således at blive identificeret med udlændingemyndighederne, hvilket ikke findes hensigtsmæssigt i forhold til Dansk Røde Kors' primære opgave som indkvarteringsoperatør.

Der er således også på den baggrund ovenfor under de enkelte afgørelsestyper alene henvist til Dansk Røde Kors i sagstyper, der ikke vedrører asylansøgenes opholdssager. Endvidere er henvisninger til Dansk Røde Kors alene anført som et supplement til den oversættelse og/eller bistand, der i øvrigt ydes.

Integrationsministeriet har endvidere taget kontakt til Dansk Flygtningehjælp, som har bekræftet, at Flygtningehjælpen ofte yder bistand til asylansøgere, der har behov for hjælp til forståelse af udlændingemyndighedernes afgørelser og til forståelse af den situation, som de efter afgørelserne befinder sig i.

Dansk Flygtningehjælp har endvidere tilkendegivet en positiv indstilling i forhold til medvirken ved en vurdering af behovet for bistand til asylansøgere i forbindelse med modtagelse af afgørelser fra udlændingemyndighederne samt en eventuel udvidelse af den rådgivningsbistand, som Flygtningehjælpen allerede i dag yder over for asylansøgere – særligt i form af en udvidet adgang til anvendelse af mundtlig tolkning i rådgivningssituationen.

Integrationsministeriet vil tage spørgsmålet om en udvidelse af samarbejdet mellem ministeriet og Dansk Flygtningehjælp op i forbindelse med forhandlingerne om det kommende års resultatkontrakt mellem ministeriet og Flygtningehjælpen.